

A nemzetgyűlés ülése

Megszavazták a köztársadalmi és az állami alkalmazottakról szóló törvényeket

Ujabb vihar Jovanovics Dragoljub és társ. a népellenes nyilatkozatai miatt

A nemzetgyűlés két háza folytatta törvényhozási munkáját. A Szövetségi tanács megvitatta és megszavazta a köztársadalmi törvényt, a Népek tanácsa viszont ugyanezt a törvényt megszavazta, foglalkozott az állami alkalmazottakról szóló törvény rendelkezéseivel, amelyet szintén megszavazott. Mind a két tanács ülésén

A köztársadalmi törvény a szövetségi tanács előtt

A törvényelőkészítő bizottság nevében dr. Snuderl Max terjesztette a Szövetségi Tanács elé a köztársadalmi törvényt s indoklását. Kiemelte, hogy ez a törvény egyike azoknak, amelyek célja a harcban szerzett vívmányok megőrzése. Gondoskodni kell a törvényességről és ezt csak független szerv biztosíthatja, amely törvényesen hajtja végre a nép akaratát, őrzi a rendet és a rendszert. Maga a nép sohasem törekszik rendbontásra, de akadhatnak rosszhiszemű egyesek, akikkel szemben teljes szigorral kell eljárni. Az előadó rámutatott arra, hogy a köztársadalmi intézmény semmiféle közöségben nem áll a régi Jugoszlávia ügyességével, aki az igazságügy-minisztérium tisztviselője volt. Természetes, hogy az ügyész ilyen körülmények között az uralkodó osztály eszköze és fegyvere volt. A köztársadalmi ezzel szemben a nemzetgyűlés szerve és nem tartozik a kormány ellenőrzése alá.

DR. JOVANOVIĆ DEMAGOGIAJA

A törvényjavaslathoz elsőnek dr. Jovanovics Dragoljub szolt hozzá, aki folytatta támadásait néppártunk törvényhozása ellen. Olyan bíróságok felállítását szorgalmazta, amelyek az egyes föderális államok területén ellenőrzik az intézkedések törvényességét. Szerinte a köztársadalmi intézmény nem alkalmas arra, hogy a törvény tolmácsolására előterjesztéseket tegyen. Ez a kijelentése viharos ellenkezést váltott ki, hangos közbekiáltások figyelmeztették arra, hogy a törvénytolmácsolás nem a köztársadalmi, hanem a nemzetgyűlés feladatára tartozik. Ennek ellenére dr. Jovanovics kifogást emelt a köztársadalmi mint népi intézmény ellen. Ezt a következőképpen indokolta meg:

— Kormányzatunk és rendszerünk teljesen szilárd. Sokkal szilárdabb mint amilyenek azok hiszik, akik új embernek nevezik magukat (de. rülség). Azok az erők, amelyek a mult felő törekednek, a rossz és terméketlen mult felő, gyengék, felületesek, szervezetenek és nem állnak kapcsolatban egymással. Az erőkkel szemben nincs oka félelemre és nem szükséges miattuk az egész népet megfélemlítetttségben, kölcsönös bizalmatlanságban tartani. Az egyetlen, amit az új rend ellenőre a nép lelke mélyéből vett, az a nép szabadságvágya.

A ROSSZ LELKIISMERET SZAVA

Minics Milos képviselő válaszolt dr. Jovanovicsnak és a többi között ezeket mondta:

— Most hallottuk a nyugtalan lelkiismeret szavát, azon rossz lelkiismeret, amely fél a népi hatóságainktól és így a köztársadalmi is, amely a néphatóságok szerve.

— Ugy van — hangzik a helyeslés a teremben.

— Az előttem szóló azzal vigasztal bennünket, hogy kevés ilyen rossz lelkiismeretű ember van nálunk. Azt szeretné azonban, hogy néphatóságaink ne őrkdjének kellő óberséggel népeink érdekei felett és ne álljanak készenlétben a nép ellenségeivel szemben. Tény az, hogy a nép ellenségeinek száma csekély. A szánok azonban ennek az elenyésző kisebbségnek a nevében beszélt és szavaiban a nép ellenségeinek akarata és szándéka nyilatkozott meg. Ha kellő alapossággal tanulmányozzuk ezt a törvényt, kitűnik, hogy a köztársadalmi intézmény központossított szerv, amely a nemzetgyűlés nevében gondoskodik arról, hogy a nemzetgyűlés által hozott törvényeket az egész ország területén egységesen és olyan szigoruan betartsák, ahogyan az a nép érdekeinek megfelel. A világ legtöbb országában az ügyesség egy felsőbb rendűrségi szerve az uralmi osztály védelmére, a köztársadalmi intézmény a nép által megválasztott nemzetgyűlés megbízottjainak intézménye, hogy a nép nevében, tehát a legszemből rétegek érdekében gondoskodik a jogrendről és a nép érdekeinek tökéletes biztosításáról. Aki

ujabb heves vitákra került a sor. A Szövetségi tanácsban dr. Jovanovics Dragoljub folytatta reakciós szellemű bírálatát. A Népek tanácsában pedig dr. Popovics Milos, dr. Jovanovics pártcsoporthoz tartó tagja becsült reakciós szellemben általános tiltakozást és viharos közbeszólásokat váltva ki fejtegetéseivel.

ezzel szembehelyezkedik, aki ettől fél, az rosszhiszemű és az a nép érdekeivel helyezkedik szembe. Minden becsületes ember, aki szereti ezt az országot, nyugodtan tekint-

Megszavazták a törvényt

Több felszólalás után Mijuskovics Radován, a földműves párt végre-hajtóbizottsági tagja, a párt többsége nevében tiltakozik a párt elnöke dr. Jovanovics Dragoljub önkényes állásfoglalása ellen. Kijelenté, hogy dr. Jovanovicsnak nincs több joga a párt nevében beszélni. Már hosszabb idő óta nem jár el a párt ülésére, ténylegesen azonban elveszítette minden kapcsolatát a párttal akkor, amikor a földműves párt csatlakozott a népi szabadságtörzshez és dr. Jovanovics nem engedelmességet a pártfegyelemnek a Szövetségi tanács ezután elvben elfogadta a törvényt.

A NÉPEK TANÁCSA

A Népek tanácsa ugyancsak most tárgyalta a köztársadalmi intézmény törvényét, amelynek indoklását dr. Hrnyevics Joszip ismertette. Elsőnek Frol Fránc igazságügy-miniszter szolt fel és különösen azt emelte ki, hogy a köztársadalmi intézmény, elvben a régi Jugoszlávia ügyességével, a nép érdekeit védelmezze, a nép ellenségeivel szemben, míg a régi ügyesség a nép ellenségeinek érdekeit védelmezte a nép szöcs rétegei ellen. Meggyőződése, hogy ez a törvény fontos állomás az új jogrend kiépítésében.

A népek tanácsa elvben egyhangulag elfogadta a törvényt, majd megkezdte a részletes vitát az egyes rendelkezésekről.

Ezt megelőzőleg a Népek tanácsa az állami alkalmazottakról szóló törvényjavaslatot tárgyalta. A javaslat előadója dr. Bratics Dusan volt, aki rámutatott arra, hogy az állami alkalmazottak sokkal nagyobb jelentőséghez jutnak az új rendszerben mint amilyenek azelőtt rendelkeztek. A törvény jellegzetessége, hogy megszűnik a bürokratikus rendszer, nincsenek fizetési osztályok és kategóriák, nincs automatikus előléptetés, hanem minden szakma szűk, egyszerűen alakítja meg fizetési csoportjait. Minden szakmában a munka fontossága szerint történnek a beosztások. A törvény ezért előírja, hogy minden szakmában külön szabályzattal kell a beosztásokat előírni.

Milivojevic Joza összehasonlító-

A jugoszláv-csehszlovák barátsági szerződés rafiikálása Csehszlovákiában

A csehszlovák alkotmányozó nemzetgyűlés csütörtökön megválasztotta elnökségét. Elnöknek Dávid Józsefet, a népi szocialista párt képviselőjét választották meg. Al-elnökök lettek: Hógyino-Spurna Anyeska (cseh Kommunista Párt), Petr Alojz (néppárt), dr. Dem Emanuel (szlovák demokrata párt), Tomas Francisek (szociáldemokrata párt), dr. Soltész József (szlovákiai kommunista). A választás egyhangulag történt és Dávid elnök rövid beszédében megemlékezett a spanyol polgárháború kezdésének tízedik évfordulójáról. Hangoztatta, hogy mindaddig nem lesz a világon igazi demokrácia és béke, amíg Spanyolország nem lesz újból szabad és demokratikus ország.

Ugyanezen az ülésen, amelyet ünnepléses külsőségek között tartottak meg,

megszavazták a jugoszláv-csehszlovák barátsági, kölcsönös segélynyújtási és békés együttműködési szerződés törvénybe-

het a köztársadalmi intézményre.

— En nem vagyok a köztársadalmi intézmény ellen — kiáltta Jovanovics Dragoljub.

— Akkor maga önmagát cáfolja meg — feleli Minics.

— En nem ellenzem ezt a törvényt. Miért ad a számba olyan szavakat, amiket nem mondhat. En csak egyes rendelkezéseket kifogásolok — kiáltta ismét Jovanovics.

— En csak azt mondom, amit maga itt mindannyiunk előtt kifejtett. Egész beszéde a törvény és a köztársadalmi intézmény ellen irányult, most pedig mindezt le akarja tagadni.

kat tett a régi és az új rendszer között, Petrovics Ninko az új törvény demokratikus szellemét hangsúlyozta, majd dr. Popovics Milos, Jovanovics Dragoljub pártcsoporthoz tartó tagja, kijelentette, hogy a törvényben a bürokratizmus új kifejlődésének lehetőségeit látja és szerinte már ma is sokkal több ember áll állami szolgálatban, mint amennyi feltétlenül szükséges volna. Védelmébe vette a régi jugoszláv tisztviselői rendszert. Azt állította, hogy az akkori tisztviselők sokkal kevésbé voltak függő helyzetben, mint lesznek az új törvény alapján. Ez a kijelentés viharos közbeszólásokat váltott ki, mert köztudomású, hogy a régi Jugoszláviában a tisztviselők helyzete pártállásuktól függött és ha kormányváltás volt, gyakran az egész tisztviselői kart leváltották.

Cárevics Milos válaszolt dr. Popovicsnak és rámutatott arra, hogy néppárti módszerekkel igyekszik ez új államrend egyik fontos törvényét kompromitálni. Cárevics kimutatta, hogy a régi tisztviselők helyzete teljesen bizonytalan volt és a tisztviselők munkája kizárólag pártérdekeknek volt alárendelve. Az új törvény célja, hogy a tisztviselőket ez a függő helyzetét megszüntesse és az állami tisztviselők a nép szolgálatában álljanak. Cárevics rámutatott arra, hogy Popovics Jovanovics Dragoljub társa és mindketten két nap óta tervszerű támadásokat intéznek a népi törvények ellen, nyilvánvalóan azzal a szándékkal, hogy képviselői mentelmi jogokkal vizsgálja, a nemzetgyűlés szónoki emelvényén keresztül szítsák a népellenes uszítást. A nemzetgyűlés azonban nem hagyja megzavarni munkáját amely a nép érdekében folyik.

Szávics Kirilo miniszter, a földművespárt végrehajtóbizottsága nevében kijelentette, hogy dr. Popovicsnak nincs joga a párt nevében nyilatkozni és a párt ellenkező állást foglal el, amennyiben a fontos népi törvényt teljes egészében megszavazta. A Népek tanácsa elvben elfogadta a törvényt és áttért a részletes megvitatásra, majd részleteiben is letárgyalva megszavazta az állami alkalmazottakról szóló törvényt.

iktatásút.

Az ülésen megjelent dr. Cserney prágai jugoszláv nagykövet és dr. Korbel beográdi csehszlovák nagykövet. A vitát Vondracev képviselő, a külpolitikai bizottság elnöke nyitotta meg, majd dr. Erbán méltatta a szerződés jelentőségét. Hangsúlyozta, hogy az természetes folyamatása a szláv szolidaritás politikájának. Maszaryk Ján külügyminiszter üdvözölte a szerződést és a többi között kijelentette: »A visszanyert szabadság fényében, a szövetségesek nagy győzelme után, mely meggyőződéssel állíthatjuk, hogy mi szlávok egységesen és elhatározottan állunk a világ előtt.« Maszaryk kijelentette, hogy a szlávság békés együttműködést és barátságot keres más országokkal is és minden erejével a béke fenntartására törekszik.

Az egyes pártok képviselőinek felszólalása után hosszas, lelkes érzéssel, felállással ünnepelték a szerződés törvénybeiktatását.

Julius 26-án összeül a szerbiai nemzetgyűlés

A szerbiai nemzetgyűlés elnöksége most megtartott ülésén több fontos törvényerejű rendelkezést készített. Törvényt hozott az utazási társaságokról szóló törvény módosítására, felhatalmazta a szerb népköztársasági kormányt törvényerejű rendeletek kiadására a gyógykezelés, orvosi vizsgálat és egészségügyi segélynyújtás illetékei tekintetében. Az elnökség hatályon kívül helyezte az 1946. évi költséghelyettesítő törvény egyes rendelkezéseit. Kinevezte a gazdasági bank új igazgató-

sági tagjait, megerősítve tisztességükben az eddigieket. Rákics Ognjen-prokupijei ügyvédet a szerb legfelsőbb bíróság bírájává választotta és elfogadta Szimics Dusan bíró lemondását. Tomics Momir munkást az iparos szövetkezeti szövetség központi tanácsának tagjává választotta.

Végül a nemzetgyűlési elnökség elhatározta, hogy július 26-ikára összehívja a szerb népköztársaság nemzetgyűlését második rendkívüli ülészakára.

A békekonferencia előkészületei

A francia kormány megkapta Jugoszlávia, Kanada és Anglia választást a békekonferenciára szóló meghívóra. Mind a három kormány bejelentette részvételét és közölte delegátóinak névsorát. A kanadai delegációnak, amelyet Clayton miniszter vezet a moszkvai, londoni és párisi nagykövetek a tagjai. Az angol delegáció összeállítása ugyanaz, mint volt a párisi külügyminiszteri konferencia idején. Attlee miniszter elnök nem vesz részt a békekonferencián és az angol delegációt Bevin külügyminiszter vezeti.

A békekonferencia előkészületei során

a helyettes külügyminiszterek összejeveleteket tartanak,

hogy végleg előkészítsék a békekonferencia tárgyalási anyagát és felhívásúlják a vitás kérdéseket. Triest-i ügyében kiküldött szakértői bizottság megszakítás nélkül

folytatja munkáját. Ennek a bizottságnak a feladata, hogy előkészítse a triest-i nemzetközi terület alkotmánytervezetét és azokat a rendszabályokat, amelyek alapján a triest-i ideiglenes kormányzatot megszervezik. Ez a szakértői bizottság folytatja munkáját annak ellenére, hogy Jugoszláv részről elutasították a párisi döntés elfogadását és a békekonferencia elő viszik Triest-i kérdését.

Közvetlenül

a békekonferencia előtt összeülnek a külügyminiszterek titkárai,

hogy újból felülvizsgálják a békeszerződések szövegét és végleges tervezet készítsenek a békekonferenciára számára.

A külügyminiszterek és a delegációk érkezését a békekonferencia július 28-ra várják Párisban.

Reakciós tevékenységük miatt

50 egyesületet feloszlattak Magyarországon

Betiltottak a Foederatio Emmericana és a Délvidéki Egyetemi Hallgatók egyesületét

A Tanjug jelenti Budapestről: Rajk László belügyminiszter rendelkezést adott ki, amellyel ötven egyesület feloszlását rendelte el.

A rendelkezést az egyesületek illetékellenes politikai tevékenysége és reakciós népellenes magatartása tette szükségessé.

Néhány hét előtt a belügyminiszter elrendelte a vizsgálatot néhány egyesület ellen, amelyekkel szemben alapos gyanu merült fel, hogy az egyesületek felekezeti, vagy kulturális feladatát helyett a tagok politikai tevékenységet fejtenek ki. Illetékellenesen és tevékenyen beavatkoznak a napi politikába, amivel törvényellenes cselekedetet követnek el. Az első vizsgálat a Foederatio Emmericana — Szent Imre kollégium szövetsége — ellen indult, amelyről megállapították, hogy a vallási szervezet Mindszenty hercegprímás vezetésével népellenes tevékenységet fejt ki.

A kollégiumot betiltották, mert megállapították, hogy sovinszta uszító propagandát fejt ki, a magyar államrend ellen nevelő névendékeket és tagjait arra szervezi, hogy terrorcselekedeteket, súlyos károkat kövessenek el.

A lefolytatott vizsgálat adatai alapján megindult a vizsgálat számos más egyesület ellen is és a súlyos bizonyítékok összegyűjtése után a belügyminiszter kiadta betiltó rendelkezését. Az 50 egyesületet azonnali hatállyal feloszlatták. Ezek között van a híres mánás-dzsenti sportklub, a MAC—Magyar Atlétikai Club, amely a reakciós időkben

a legfelsőbb körök exkluzív, élesen antidemokratikus beállítottságú sportegyesülete volt.

Az egyesületbe népi származású vagy kispolgárság köréből való tagokat még ma sem vettek fel. Feloszlatták a Prohászka munkák közösséget, amely a sovinszta uszítás központja volt.

A betiltott egyesületek között van a Délvidéki Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete is.

Ez a szervezet a Bácskából elmenekült, túlyomórészen német eredetű, de Magyarországon — ellenkező bizonyítékok hiányában — magyarként szereplő főiskolásokból, a háborús bűnösöként keresett dr. Nagy Iván és társainak nyilas körébeírt szervezkedést és egyetlen feladatának tekintette a legvadabb irredenta propaganda kifejlesztését. Ez az egyesület és a körje tömörülő személyek sok tekintetben felelősek a határvidéki tömegeknek félrevezetéséért a jugoszláv-magyar viszony tekintetében. A jugoszlávai magyarság már ismételten sürgette ennek és egy másik, a délvideki menekültek egyesületének betiltását.

A betiltott egyesületek között van néhány »keresztényszocialista« munkásszövetség, amelyek a multban sztrájkteréseikkel s denunciaciói tevékenységükkel tették ismertté nevüket. A listán van a genfi öreg hungaristák egyesülete is. A budapesti sajtó értesülései szerint a közel napokban további szigorú intézkedések várhatók az antidemokratikus, fasiszták buvóhelyét szolgáló egyesületek ellen.

Haakon király nem engedi be Churchillt Norvégiába

Churchill párisi látogatása után, amelynél a francia kormány vendége volt, a nyugati kisállamokba és a skandináv államokba szándékozik ellátogatni. Habár az angol kormány hivatalos közlése szerint Churchill magánszemélyként utazik, köztudomású, hogy az ugynevezett nyugati tömb megszervezéséről tárgyal.

Churchill látogatását bejelentet-

ték Norvégiának is, de a Rauter jelentése szerint Haakon király levelet intézett Churchillhez és bejelentette hogy nem tarta kívánatosnak norvégia látogatását. A levél megírását a királynak a külügyminiszterrel folytatott hosszas tanácskozása előzte meg különös tekintettel Churchill fultoni beszédére és párisi látogatásának visszhangjára.